

G CONSELLERIA
O HISENDA
I I ADMINISTRACIONS
B PÚBLIQUES
/ ESCOLA BALEAR
ADMINISTRACIÓ
PÚBLICA

ÀREA DE LLENGÜES

CERTIFICAT DE NIVELL C2 (NIVELL DE DOMINI)
JUNY DE 2017

Número d'examinand:	
----------------------------	--

	Puntuació obtinguda	Puntuació mínima
BLOC 1. COMPRENSIÓ ORAL (10 punts)		5
BLOC 2. COMPRENSIÓ ESCRITA (10 punts)		5
BLOC 3. DOMINI PRÀCTIC DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC (20 punts)		10
BLOC 4. EXPRESSIÓ ESCRITA (35 punts)		17,5
BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 punts)		12,5
PUNTUACIÓ TOTAL (100 punts)		50

QUALIFICACIÓ	
---------------------	--

BLOC 1. COMPRENSIÓ ORAL (10 PUNTS)

1. A continuació, escoltareu dues vegades un àudio d'un fragment del programa *Equip de guàrdia*, d'IB3 Ràdio, que parla sobre calçat tradicional de les Illes Balears. Després, d'acord amb el que heu escoltat, indicau si les afirmacions que hi ha a continuació són vertaderes (V) o falses (F). (5 punts)

	V	F
a) Segles enrere, el calçat tradicional a totes les Illes Balears eren les espardenyes, almenys fins al segle XX.		
b) Antigament, a les sabateries de les Pitiüses no hi havia disponibilitat de cuir o de pell.		
c) Les sabatilles eivissenques tenien la sola feta de materials com el cànem i l'espert, mentre que la coberta era de lona, entre d'altres.		
d) Per a les feines agrícoles al camp, la gent es calçava espardenyes amb espert gruixut a les taloneres perquè fossin més resistents.		
e) Com a matèria primera en la fabricació d'espardenyes, la <i>pitra</i> (o pita) requeria un maneig tècnic complex.		

Encerts	5	4	3	2	1-0
Punts	5	4	2,5	1	0

- 2. A continuació, escoltareu dues vegades un fragment de l'inici de la conferència «Relotges biològics. Els ritmes circadianis i les seves alteracions en les persones», a càrrec de Trinitat Cambras, professora de la Universitat de Barcelona. Després, d'acord amb el que heu escoltat, marcat l'opció correcta. (5 punts)**

2.1. La cronobiologia:

- a) Estudia les regularitats biològiques que es produeixen en els éssers vius en correlació amb el pas del temps.
- b) És la disciplina que estudia la cadència dels batecs del cor en els éssers vius.
- c) Es planteja qüestions relatives als beneficis del pas del temps en els éssers vius.

2.2. Els ritmes:

- a) Són presents de manera puntual al llarg de la vida d'una persona.
- b) Marquen l'organització del nostre temps personal, que sempre avança bidireccionalment.
- c) Poden considerar-se com l'organització del temps en cicles que es repeteixen.

2.3. Són exemples de ritmes vitals:

- a) La respiració, els batecs del cor i les ones cerebrals, les quals són regulars.
- b) Les ones cerebrals, els batecs del cor i la respiració, la qual canvia quan hom parla.
- c) La respiració, les ones cerebrals i els moviments del cor, els quals s'alenteixen quan hom dorm.

2.4. El calendari i les diferents celebracions:

- a) Tenen certa relació amb cicles naturals propis dels animals, com ara la migració, la hibernació o el son.
- b) Són un tipus de ritme cultural que hem creat i que marca el nostre temps personal.
- c) Són un tipus de ritme cultural que hem creat i que es pot relacionar amb els semàfors o els moviments del cos.

2.5. Per a la conferenciant:

- a) El moviment circular dels electrons entorn d'un nucli es pot interpretar com un ritme còsmic.
- b) L'absència de vida i el pas de l'any també es poden entendre com un cicle.
- c) Els conceptes de cicle i ritme són inherents al fet d'estar vius.

Encerts	5	4	3	2	1-0
Punts	5	4	2,5	1	0

Número d'examinand:	
---------------------	--

BLOC 2. COMPRENSIÓ ESCRITA (10 PUNTS)

1. Llegiu el text següent i, d'acord amb el contingut, indiqueu si les afirmacions que hi ha a continuació són vertaderes (V) o falses (F). (5 punts)

Altres mons habitats?

Recentment, un estel de nom poc romàntic, KIC 8462852, s'ha convertit en tendència en algunes xarxes socials. És un estel bastant comú, situat en el nostre veïnatge galàctic, a devers 1.500 anys llum de la Terra. La nostra galàxia té 100.000 anys llum de diàmetre; per tant, podem dir que està «relativament» a prop.

Què té d'estrany, aquest estel? Vegem-ho. La sonda Kepler estudia les corbes de llum de milers d'estels pròxims amb l'objectiu de detectar petites disminucions de brillantor que es produeixen quan un planeta que orbita l'estel hi passa per davant. Això és el que els astrònoms anomenen un trànsit i fa que la llum de l'estel disminueix lleugeríssimament mentre el planeta passa entre aquest i el telescopi que l'observa. Els trànsits, sobretot el de Venus, han estat efemèrides astronòmiques molt populars i han tingut un paper important en la història de l'astronomia; per exemple, per determinar amb precisió les distàncies als planetes del Sistema Solar. La missió de la Kepler ha detectat centenars d'exoplanetes —planetes descoberts a l'exterior del nostre Sistema Solar— des que es va començar a observar fa sis anys. Per a analitzar les corbes de llum que diàriament observa, a més de potents ordinadors i programes informàtics, es fa ús de la col·laboració ciutadana.

Així, el programa Planet Hunters ('Caçadors de Planetes') està format per milers de voluntaris que, des de les seues cases i amb els seus ordinadors, analitzen les dades de la sonda Kepler i, després de rebre l'entrenament adequat, tracten d'interpretar les corbes de llum. De la corba de llum de l'estel KIC 8462852 han dit que és capritxosament estranya i interessant, i que presenta un trànsit gegant. L'equip encapçalat per la investigadora postdoctoral Tabetha Boyajian, de la Universitat de Yale, ha estudiat diferents escenaris astrofísics que podrien explicar aquesta estranya corba de llum. Aquests investigadors conclouen que una hipòtesi plausible seria un eixam de cometes catapultats cap a l'estel pel pas d'un altre estel pròxim. Noves observacions astronòmiques es fan necessàries per a comprovar aquesta hipòtesi.

En l'entretant, ha sorgit la idea de veure si l'estranya corba de llum és el resultat de gegants estructures bastides per éssers intel·ligents d'una societat tecnològicament avançada. En un article recent, Jason Wright i alguns col·laboradors del Center for Exoplanets and Habitable Worlds ('Centre per a Exoplanetes i Mons Habitables') de Penn State expliquen que les observacions de la corba de llum són compatibles amb aquesta interpretació: una esfera de Dyson incompleta. Aquestes estructures les va postular per primera vegada el físic i matemàtic americà d'origen britànic Freeman Dyson el 1960, i segons ell les podrien haver dissenyat i construït civilitzacions extraterrestres per a aprofitar al màxim l'energia del seu estel. Aquesta hipòtesi és la que ha fet que l'estel salte als mitjans de comunicació. Investigadors del programa SETI (Search for Extraterrestrial Intelligence, 'Cerca d'Intel·ligència Extraterrestre') volen apuntar a l'estel amb els radiotelescopis VLA a Socorro (Nou Mèxic) per tractar d'escoltar, com en la pel·lícula Contact, interpretada per Jodie Foster (i basada en una novel·la de Carl Sagan), el possible senyal d'una civilització extraterrestre. De fet, ja han emprès un intent d'escolta amb el radiotelescopi ATA del SETI Institute, de menys envergadura, que no ha detectat res extraordinari, de moment.

La conjectura de civilitzacions extraterrestres tecnològicament avançades s'ha utilitzat altres vegades en astronomia. Per exemple, l'astrònom nord-americà Percival Lowell va creure observar canals artificials a Mart que, segons la hipòtesi que ell mateix va pregonar, haurien de transportar l'aigua dels pols a les zones temperades de l'equador per abastir una població marciana en un planeta vermell que llanguia per les condicions adverses a què havia arribat. Millors observacions van posar de manifest que no existien aquests canals artificials en un Mart inhòspit i desèrtic.

Molt probablement, darrere de l'anòmala corba de llum de l'estel KIC 8462852 hi haja una explicació astrofísica de moment desconeguda o mal interpretada. Però en tot cas, si no fora així i aquesta vegada sí que haguérem trobat finalment els parents d'E.T., ho sabríem durant els pròxims mesos. Encara que, per descomptat, per a contactar amb ells, si decidim que és oportú enviar-los un missatge, caldrà tenir paciència, perquè el nostre whatsapp interestel·lar tardarà 1.500 anys a arribar-los i passaran altres tants abans que ens n'arribe la resposta.

Vicent J. Martínez, revista *Mètode*, núm. 88 (hivern 2015-2016) (adaptació)

	V	F
a) La sonda Kepler ha ajudat a precisar la major distància estel·lar entre planetes del Sistema Solar i ha descobert els exoplanetes més pròxims a nosaltres.		
b) Els ciutadans poden participar des de casa en les descobertes de la Kepler, si reben una formació adient, per mitjà del programa Caçadors de Planetes.		
c) Una teoria sobre la singular corba de llum de l'estel KIC 8462852 pressuposa l'efecte del pas d'un reguitzell de cometes pel seu davant.		
d) El programa SETI es basa en una hipòtesi de l'astrofísic anglès Freeman Dyson; aquest programa ha inspirat el film <i>Contact</i> , de Carl Sagan.		
e) L'astrònom Percival Lowel defensava l'existència de vida intel·ligent a Mart, perquè creia haver-hi distingit conduccions artificials d'aigua que recorrien la superfície d'aquest planeta.		

Encerts	5	4	3	2	1-0
Punts	5	4	2,5	1	0

2. Llegiu el text següent i, d'acord amb el contingut, responeu les preguntes que hi ha a continuació encerclant l'opció correcta. (5 punts)

Dretans o esquerrans, quin és l'origen?

A mesura que creixen, els nens tendeixen a fer servir més una mà que l'altra per a certes tasques, en particular per escriure o dibuixar. Se sol categoritzar les criatures en *dretanes*, *esquerranes* o *ambidextres*. La preferència per una mà tendeix a quedar fixada aproximadament en el mateix moment en què adquireixen el llenguatge (quan tenen devers quatre anys). Aquesta característica roman inalterada al llarg de la vida.

Avui dia sabem que la preferència d'una criatura per una mà aporta informació sobre l'organització i el funcionament del seu cervell. Els hemisferis esquerre i dret del cervell controlen l'activitat motriu dels costats contraris del cos. Ara bé, les meitats dreta i esquerra del cervell no són iguals pel que fa al control de diversos tipus de comportaments, cosa que es tradueix en la preferència per una mà enfront de l'altra per dur a terme certes tasques. El predomini d'un hemisferi sobre l'altre a l'hora de regir alguns comportaments s'anomena *lateralització cerebral*.

Els científics creuen que hi ha raons evolutives clares que expliquen el desenvolupament de la lateralització, i que tenen una base neurològica. En primer lloc, el fet que un hemisferi controli un procés fa que sigui menys probable que els dos hemisferis competeixin per dirigir una resposta. També possibilita que processos diferents, com el llenguatge i l'atenció, operin en paral·lel als dos hemisferis.

Per a una àmplia majoria de la població, l'hemisferi esquerre del cervell és el predominant en el control de la parla. I resulta que la mateixa regió de l'hemisferi esquerre que controla la parla regeix igualment les accions manuals. (Per un creuament dels nervis, en general, cada cantó del cervell controla la part del cos oposada.) Per tant, la majoria de la població (aproximadament el 90 %), quan fa servir eines, com ara bolígrafs, i quan gesticula, és dretana.

El paper de l'evolució

Els psicòlegs evolutius especulen que l'ús d'eines i la gesticulació manual van tenir un paper important en l'evolució de la parla en els humans. Una teoria proposa que, atès que la vista és el nostre sentit predominant, en un primer moment la comunicació humana va sorgir en forma de gestos amb les mans. En convertir-nos en usuaris d'eines sofisticades, va passar a ser més eficient tenir les mans lliures per fer servir eines i traslladar la comunicació a la parla. Per tant, és possible que les seqüències estructurades d'accions manuals necessàries per fabricar i utilitzar eines preparessin el cervell per a la sintaxi del llenguatge.

Per poder adquirir habilitats complexes com ara l'ús del llenguatge, els nens han d'haver desenvolupat abans capacitats sensorials i motrius bàsiques. Els psicòlegs del desenvolupament sostenen que les capacitats de motricitat fina, com manipular objectes i gesticular, preparen el terreny per a l'adquisició de sistemes necessaris per al posterior desenvolupament del llenguatge.

L'esquerra, la dreta o totes dues?

Els científics de la primera i de mitjan segle XX consideraven el fet de ser esquerrà una anomalia del desenvolupament que s'associava amb un seguit de disfuncions: des de deficiències en el llenguatge fins a trastorns de la salut mental. De fet, molts nens esquerrans d'aquella època eren obligats a escriure amb la dreta per «reeducar-los». Actualment, es considera que la preferència per una mà no és binària i exclouent (l'esquerra o la dreta), sinó més aviat una gradació que va des dels *esquerrans tancats* fins als *dretans tancats*.

Quan les criatures comencen a desenvolupar la motricitat, poden servir-se indiferentment de la mà dreta o de l'esquerra per dur a terme accions senzilles com ara agafar objectes. Això es deu al fet que totes dues mans són capaces d'acomplir la tasca amb facilitat. Ara bé, per a la majoria de la població les tasques més complexes requereixen les propietats de processament especialitzat de l'hemisferi esquerre del cervell. A tall d'exemple, la majoria de criatures trien la mà dreta per escriure.

L'habilitat es desenvolupa amb el pas del temps i es consolida com a tasca de la mà dreta a mesura que els nens progressen i passen de subjectar el llapis amb el puny per fer els primers gargots a la delicada subjecció en forma de tríode necessària per a la motricitat fina. L'observació de la preferència d'una criatura per una mà o l'altra pel que fa a activitats de motricitat fina —com ara escriure— ens pot indicar el grau de desenvolupament de la capacitat de processament especialitzat dels dos hemisferis.

Estudis recents assenyalen que els nens que són esquerrans o dretans tancats presenten igualment una bona lateralització cerebral i una producció lingüística típica. Per contra, el fet de ser ambidextre (no tenir una mà dominant) s'ha relacionat amb un desenvolupament atípic de les capacitats motrius i lingüístiques.

Amb les dues mans

Els ambidextres constitueixen entre el 3 % i el 4 % de la població. Aquest percentatge augmenta del 17 % al 47 % en criatures amb trastorns de l'espectre autista (TEA). Així mateix, els nens amb TEA ja presenten anomalies motrius amb set mesos d'edat, i això apunta el fet que és probable que els TEA siguin presents i observables en les primeres etapes del desenvolupament de l'infant i tinguin repercussions en el desenvolupament de les funcions cognitives superiors com el llenguatge. En nous estudis encara en elaboració s'investiga si la inclinació dels nadons a utilitzar una mà o l'altra, o bé totes dues, pot ser un marcador del risc de desenvolupar trastorns del llenguatge. Actualment, els TEA se solen diagnosticar relativament tard, quan els nens es mostren incapaços de produir i entendre el llenguatge bàsic. En aquests casos, el diagnòstic tardà pot limitar els beneficis d'una intervenció.

2.1. La lateralització cerebral:

- a) És la prevalença d'una de les dues parts del cervell sobre alguns hàbits o accions d'un individu.
- b) En els infants, pot ser dretana o esquerrana, sobretot a l'hora d'aprendre de llegir i escriure.
- c) Es mostra quan l'individu comença de parlar, al voltant dels quatre anys, però pot modificar-se en créixer.

2.2. En la majoria de les persones:

- a) Cada hemisferi del cervell intervé de manera diferent en el control de la facultat del llenguatge.
- b) L'hemisferi esquerre del cervell té el control de la parla i, també, per exemple, de les mans a l'hora d'escriure.
- c) La part dreta del cervell regeix la part esquerra del sistema nerviós i la parla.

2.3. Estudiant l'evolució:

- a) S'especula que la realització de tasques manuals amb eines complexes fou un factor que contribuï en gran manera a l'evolució del llenguatge humà.
- b) Els psicòlegs dedueixen que la lateralització cerebral influï terminantment en el sorgiment del llenguatge verbal humà.
- c) Se suposa que la parla humana neix de la necessitat de tenir les mans lliures per gesticular i moure objectes.

2.4. A l'hora d'escriure:

- a) Cada individu pot tenir inclinació per fer servir sols una de les dues mans, fet que no implica cap limitació en les seves capacitats lingüístiques.
- b) Els infants, com que usen ambdues mans per manipular estris, poden aprendre d'escriure amb la mà dreta o amb l'esquerra.
- c) Si una persona ho fa amb la mà esquerra, fa palès que el seu hemisferi cerebral predominant és el dret.

2.5. Els trastorns de l'autisme:

- a) Impliquen un desenvolupament anormal de la parla en l'època anterior a l'any de vida.
- b) Es podrien detectar de manera precoç a partir de l'estudi de la motricitat dels nadons.
- c) Afecten menys d'un 5 % de la població infantil ambidextra.

Encerts	5	4	3	2	1-0
Punts	5	4	2,5	1	0

Número d'examinand:	
----------------------------	--

BLOC 3. DOMINI PRÀCTIC DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC (20 PUNTS)

1. Feis els exercicis que hi ha continuació d'acord amb cadascun dels enunciats. (6 punts)

1.1. Col·locau, si cal, accent o dièresi a les paraules subratllades del text següent:

- A l'hivern, els sols de les Illes Balears són rics en microorganismes.
- Els jugadors es queixaven del corner tot arguint que no havien tocat la pilota abans que sortís per la banda.
- Els discjoqueis famosos són una font de diners per a les discoteques de l'illa d'Eivissa.

1.2. Completau els espais en blanc amb la grafia o grafies que hi pertoquin:

- Aquest tipus de f__rónc__l el provoca la infecció d'una arrel capi__ar sota l'epidermis.
- Han inventat una ga__a de cotó amb un acabat s__tinat.

1.3. Encerclau l'opció correcta de les que hi ha entre parèntesis:

- El submarí s'enfonsà a un centenar (*d'iardes / de iardes*) nàutiques de la zona en conflicte.
- L'espectacle (*de striptease / d'striptease*) al qual anàrem ahir combinava música i acrobàcia.
- (*L'haixix / El haixix*) que ha decomissat la policia provenia (*del Salvador / d'El Salvador*).

Encerts	12	11-10	9-8	7	6	5-4	3	2-0
Punts	6	5	4	3	2,5	2	1	0

2. Llegiu les oracions següents i encerclau l'opció correcta. (8 punts)

- a) Tant la (*matèria inert* / *matèria inerta* / *matèria inerte*) com els éssers vius es componen d'àtoms.
- b) Des que li va dir que la considerava (*un titella* / *una titella* / *un titell*) del seu oncle li professa (*un gran rencor* / *una gran rancor* / *un gran rancor*).
- c) Els dos vehicles han impactat a gran velocitat contra (*les senyals* / *els senyals* / *els sinyals*) de trànsit i (*els xassissos* / *els xassís* / *els xassis*) han quedat fets malbé.
- d) La sensibilitat de l'escultor la podem apreciar en (*manta* / *mant* / *mantes*) estàtua situada al llarg del passeig.
- e) És sorprenent que, segons els tècnics, les dificultats per construir el pont (*rauïn* / *raguïn* / *raïn*) en la intensitat del flux d'aigua.
- f) Abans de tornar-se a casar, havia (*romangut* / *romès* / *romàs*) viudo durant cinc anys.
- g) La Federació Mundial d'Atletisme organitza unes competicions (*quatriennals* / *quadriennals* / *quadrienals*) que no coincideixen amb els Jocs Olímpics.
- h) Ens han encarregat d'exposar les conclusions de l'estudi a les nostres delegades. Demà, a primera hora, hem de (*presentar-les-hi* / *presentar-los-les* / *presentar-les-els*).
- i) Tothom pretén de tenir unes mínimes comoditats (*enlloc on* / *onsevulla que* / *qui-sap-lo on*) visqui.
- j) L'operació (*ha acabat amb* / *ha acabat en* / *ha eliminat*) la delinqüència a la barriada.
- k) És un compte (*de què encara no n'he pogut* / *del qual encara no he pogut* / *del qual encara no n'he pogut*) recuperar la contrasenya.
- l) Els vigilants nocturns tenen instruccions d'avisar la policia (*de manera que* / *només que* / *per bé que*) detectin sorolls estranys dins l'edifici.

Encerts	14	13-12	11	10	9-8	7-6	5-4	3	2-0
Punts	8	7	6	5	4	3	2	1	0

3. En les frases següents, encerclau l'opció correcta. (6 punts)

- a) La porta de l'entrada (*esbatega* / *grinyola* / *tentineja*) cada vegada que entra algú: cal untar-ne les frontisses amb oli avui mateix.
- b) El pi de la plaça de l'Argentina ha caigut a causa de les (*retxes* / *ratxes* / *ràtzies*) de vent dels darrers dies.
- c) Estudiant el primer any a la universitat, em vaig comprar (*un esquadre* / *un escaire* / *una esquadra*) de qualitat.
- d) Divendres anirem a veure (*l'eclipse* / *l'eclipsis* / *l'eclipsi*) de lluna a fora de la ciutat per poder-lo observar millor.
- e) Al segle XVIII es construí en aquests terrenys (*argilencs* / *argelencs* / *argilenys*) la casa pairal dels Bordoy.
- f) Estan elaborant un projecte de (*transvàs* / *transvasament* / *trasvasament*) de recursos hídrics entre les illes.
- g) Abans era un (*cerca-bregues* / *cercabrega* / *cercabregues*), però actualment és un ciutadà exemplar.
- h) La (*quinta essència* / *quinta-essència* / *quintaessència*) de l'èxit esportiu és un entrenament continu i intens.
- i) Per favor, tenc molta feina i em destorbes. No veus que em fas (*la gara-gara* / *la torniola* / *la guitza*), amb tanta insistència?
- j) Amb el nou disc, la intèrpret ha provocat l'admiració de tothom, (*ensems* / *àdhuc* / *nogensmenys*) dels qui abans la criticaven.

Encerts	10	9-8	7	6	5	4	3	2-0
Punts	6	5	4	3	2	1,5	1	0

Número d'examinand:	
----------------------------	--

BLOC 4. EXPRESSIÓ ESCRITA (35 PUNTS)**1. Llegiu el text que teniu a continuació i escriviu-ne un resum. (5 punts)**

[El text té 517 paraules. Extensió màxima del resum: 220 paraules.]

La sensibilitat de Sybilla s'emporta el Premi Nacional de Disseny de Moda

El nom i l'obra de la dissenyadora Sybilla van tornar a brillar ahir amb força gràcies al Premi Nacional de Disseny de Moda que el Ministeri d'Educació li ha concedit, coincidint amb el seu retorn a l'ofici aquest 2015 després d'haver-lo abandonat pràcticament del tot durant deu anys. El jurat li atorga la distinció «per ser una de les dissenyadores més reconegudes en el panorama internacional, per haver fet de les seves creacions un referent per a moltes generacions, per haver sabut renéixer sent fidel als seus principis creatius i pel seu compromís amb el món que l'envolta».

A més, també es valora positivament «la sostenibilitat dels seus teixits», en la qual Sybilla ha estat pionera i que moltes firmes han seguit a través de l'etiqueta de la *moda conscient*, un concepte que ella es creu profundament. Sense anar més lluny, la idea assenyalada ha impedit que aquest mateix any tirés endavant una col·lecció de kílims moderns amb la dissenyadora Nani Marquina perquè no ha trobat «on els podia produir adequadament», tal com ella mateixa va explicar a l'agència de notícies Efe.

Les creacions de Sybilla es caracteritzen perquè segueixen els dictats de la seva sensibilitat i els ritmes de la seva ànima, un fet poc habitual en una indústria que deixa molts cadàvers en el camí a causa dels tempos inhumans que imposa als creadors. De fet, ella no se n'ha amagat mai, i fa pocs dies explicava que amb la seva tornada pretenia «trobar la manera de ser feliç i de fer aquesta feina». «És un dels meus desafiaments més grans», advertia.

I és que aquesta espanyola d'adopció —va néixer a Nova York el 1963— és així. Quan es col·lapsa, se'n va. Potser per evitar-ho ha intentat sempre portar la indústria al seu terreny, bé que no sempre ho ha aconseguit.

El 1992, quan estava en ple cim després d'uns anys vuitanta en què va regnar a totes les grans *boutiques* del món, a moltes catifes vermelles i en les millors pel·lícules d'Almodóvar, va decidir centrar-se només en el mercat japonès —allà l'adoren— i en la seva firma Jacama, més jove i més assequible. Tot i que aquesta deriva ja l'havia

apartada dels camins més habituals d'algú de la seva talla, Sybilla no en va tenir prou i el 2005 va vendre la firma a un grup industrial per retirar-se a Mallorca, des d'on ha emprès petites col·laboracions amb altres firmes, com per exemple Louis Vuitton.

Encara que aquest premi aplaudeix la seva nova col·lecció d'enguany, l'èxit de la dissenyadora ve de lluny. Amb només vint-i-sis anys ja rebia el premi Cristóbal Balenciaga a la millor creadora novella. L'any passat era distingida amb la Medalla d'Or al Mèrit de les Belles Arts pels reis Felip VI i Letícia. Una paleta de colors senzilla, formes orgàniques, una manera molt pròpia de fer els patrons i molta sensibilitat a l'hora de produir —dos mots que pocs cops van junts— per traçar una trajectòria per la qual se la considera una «artista en el sentit ampli del terme».

Joan Callarissa, *Ara Balears* (11 de novembre de 2015) (adaptació)

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

2. Llegiu el text que teniu a continuació, de l'escriptor Josep Pla. Redactau un comentari de text, en el qual heu de tractar dels aspectes següents: (10 punts)

- Tipus de text.
- Tema.
- Estructura.
- Trets lingüístics i recursos estilístics que emprà l'autora.

11 d'abril. — Gairebé tots els veïns de la casa que habiten al carrer del Sol són renyits. Estan a matar. S'odien i es barallen constantment. Com més petit és un poble, més forts són els estralls de la proximitat de la gent.

Els sentiments provocats pels contactes humans massa immediats poden arribar a tenir una objectivitat tan sòlida que es podrien estudiar amb la mateixa precisió que hom pot posar en l'observació de les aranyes o les formigues. Contemplades des d'un núvol, aquestes picabaralles resultarien insignificants si poguessin ésser vistes. Constatades de prop, enutgen i molesten, perquè generalment resulten incomprensibles. Un dia que confessava a Gori la meua incapacitat per a comprendre-les, em digué:

—A vós, us estranya tot. Us recomano de no perdre gaire temps en la feina ridícula d'obrir portes que ja són obertes. Vejam si vós també caureu en l'error comès pels federals de Sant Feliu de Guíxols i per Nostre Senyor Jesucrist, de creure que l'home és redimible...

A la cantonada del carrer, hi viu la Roseta Alta, una dona d'una estructura física planturosa i elevada, com el seu nom indica. Havent quedat vídua molt jove i vist morir els seus fills i essent una dona molt afeccionada a treure el cap a la porta i a la finestra del carrer i a parlar amb la gent que passa, la Roseta ha estat una mica criticada. La considerem dedicada —com a l'Edat Mitjana— a facilitar combinacions sentimentals complicades, secretes, difícilíssimes. Seria una mica difícil d'aclarir-ho. En tot cas, a Palafrugell, aquestes coses no tenen pas importància, tot hi és esbatanat i obert i les amenitats de l'arcaisme no són pas apreciades com probablement es mereixen. La Roseta està bé amb tothom. L'alcavoteria potser tranquil·litza.

I aquests són els meus veïns —en aquest any de gràcia que es va escolant lentament.

Josep Pla, *El quadern gris* (adaptació)

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

- 3. La Conselleria de Transports i Mobilitat ha convocat un concurs de narrativa breu amb motiu de l'Any Europeu del Transport Aeri. Escriviu un relat breu de ficció per presentar al concurs, de 250-300 paraules, basat en alguna experiència personal pròpia o d'alguna persona coneguda que tengui lloc a l'interior d'un avió. (20 punts)**

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)**MODEL 1****1. Presentació. (no puntua)****2. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)**

El 1967 un professor canadenc va escriure un llibre que va tenir un èxit extraordinari. El títol era una sentència o aforisme que deia «El missatge és el mitjà». Són molts i molts els que han afirmat que no hi ha frase més afortunada que la del canadenc per descriure el que ha estat la cultura del segle passat i també de l'actual. No pretenc, en aquesta mitja hora que m'han atorgat, veure si el famós aforisme, tan adient en la literatura, l'art i el cinema, és també adequat si l'objecte d'anàlisi és la ciència o la medicina del nostre temps, o si, pel contrari, l'evolució de la medicina i la ciència desmenteix —com jo crec— l'aforisme de Marsall MacLuhan. El meu objectiu és molt més modest que el de MacLuhan, encara que no renunciï al fet que pugui tenir algun interès. El que pretenc, en aquests minuts que manllevaré a la seva —a la vostra, d'aquí endavant— atenció, serà analitzar com el mitjà —el mitjà de comunicació— ha fet canviar el missatge; és a dir, com el canvi que hi ha hagut en la manera que hem tingut al llarg de la història de transmetre el saber mèdic i científic ha fet variar el contingut i l'estructura d'aquest saber. I si voleu una mica més de determinació, no tenc cap por de substituir la paraula *variar* pel mot *progressar*. Els relativismes són difícilment sostenibles quan es parla sobre un saber científic com és el mèdic.

Si no fos per la por que tenc de fer-me excessivament pesat, el meu sermó hauria de dedicar algunes retxes o paraules a una de les grans incògnites del nostre coneixement: saber com, on i per què aquesta espècie de primat que és l'*homo sapiens* va inventar el prodigi de la comunicació oral articulada.

Francesc Bujosa, «La transmissió del coneixement mèdic». Discurs de la sessió inaugural del curs acadèmic de 2004 de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears.
<<http://www.francescbujosa.com>> (adaptació)

- 3. En un programa de ràdio sobre estils de vida, dos participants polemitzen sobre les medicines i teràpies alternatives (homeopatia, fitoteràpia, medicina tradicional xinesa, etc.). (5 punts)**
- Examinand A. Com a membre d'una societat mèdica, pensau que aquest tipus de medicina és una fal·làcia i que no hi ha cap fonament científic que les avaluï, entre altres arguments.
 - Examinand B. Com a soci o sòcia d'un gabinet que practica aquestes teràpies, considereu que hi ha una campanya interessada de desprestigi de les medicines alternatives i que aquestes tenen una tradició i uns fonaments acreditats, entre altres motius.
- 4. Sou cap de l'Àrea de Promoció del Comerç. Us han convidat a una taula rodona com a responsable del Programa de Modernització del Comerç Urbà. Interveniu en l'acte per presentar la vostra àrea, argumentar la necessitat del programa i explicar en què consisteix (temps i programació, línies d'acció o activitats, avaluació dels resultats...). (15 punts)**

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)**MODEL 2****1. Presentació. (no puntua)****2. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)**

Després de l'oralitat, el següent gran pas en el sistema de comunicació humana i científica fou l'escriptura. Tampoc no podem establir amb precisió el moment en què es va inventar l'escriptura, que sempre estigué lligada al dibuix. Probablement per recordar les investigacions que hi ha hagut sobre l'origen de l'escriptura, hauríem de membrar totes les inscripcions que sobre l'escorxa dels arbres, l'arena del desert i les pedres de les coves feien els nostres avantpassats prehistòrics per representar animals, objectes o accions. Quan aquestes representacions varen seguir un ordre lineal, va néixer l'escriptura.

Quatre grans focus hi va haver de cultura escrita. Les primeres tauletes sumèries que es coneixen són del 3300 abans de Crist. Del 3200 abans de Crist, els primers jeroglífics egipcis; del 1500, l'escriptura xinesa, i del 600 abans de Crist, les primeres escriptures precolombines. En un principi, ja ho he dit, les escriptures representaven objectes o accions: un animal, una fletxa, caçar, una cabana amb una persona, la idea que 'aquesta propietat pertany a tal persona', un cercle amb seixanta bastonets horitzontals volia dir 'tenc 60 ovelles', i així. Però no era tan fàcil, i de vegades era quasi impossible representar conceptes com *ahir*, *demà*, *vull*, *crec*, *pens*, *dolor* o *amor*, si és que aquests conceptes en aquell temps existien. Per aconseguir representar aquestes idees fou necessària una altra passa encara molt més genial i que tampoc no sabem a qui atribuir amb exactitud. És probable que l'invent fos dels fenicis, que passàs a Egipte i que culminàs a la Grècia clàssica. Em referesc —ho deveu haver endevinat— al pas de l'escriptura pictogràfica, ideogràfica o jeroglífica a l'escriptura fonètica o sil·làbica.

Francesc Bujosa, «La transmissió del coneixement mèdic». Discurs de la sessió inaugural del curs acadèmic de 2004 de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears.
<<http://www.francescbujosa.com>> (adaptació)

3. En un programa de televisió sobre actualitat, dos participants debaten sobre el servei militar obligatori (SMO) arran de la notícia que França i Alemanya es plantegen reimplantar-lo. (5 punts)

- Examinand A. Com a portaveu d'una entitat pacifista, considereu que el SMO no té sentit actualment a causa de la manca d'amenaces bèl·liques, la modernització tecnològica dels exèrcits i les aliances militars entre països diversos, entre altres motius.
- Examinand B. Com a representant d'un cos policial, defensau que pot ser una mesura amb efectes positius entre la població juvenil, que és necessària per a la seguretat nacional i que en altres països europeus com Grècia, Noruega o Dinamarca el SMO és vigent, entre altres raons.

4. Sou cap del Servei d'Envelliment Actiu. Us han convidat a una jornada de formació com a responsable del Programa d'Alfabetització Digital per a la Gent Gran. Interveniu en la sessió per presentar el vostre servei, argumentar la conveniència del programa i explicar en què consisteix (temps i programació, línies d'acció o activitats, avaluació dels resultats...). (15 punts)

BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL I INTERACCIÓ (25 PUNTS)**MODEL 3****1. Presentació. (no puntua)****2. Llegiu en veu alta el text següent. (5 punts)**

El trasbalsament intel·lectual que significà el Renaixement i, encara més, la Revolució Científica, fou d'unes proporcions enormes. Tan grans, que els més lúcids es demanaren com havia estat possible que durant tants d'anys i tants de segles s'hagués viscut en l'error. Si haguéssim de personificar en un nom aquesta presa de consciència dels errors comesos, aquest hauria de ser, sense cap casta de dubte, el de Francis Bacon. El 1620 l'anglès publicà una obra cabdal en què atribuïa als dimonis de la imaginació els errors comesos, i proposava que la millor manera d'evitar-los era el coneixement basat en proves. No és necessari subratllar que el mot *prova* ha estat —i és encara— un mot molt habitual no solament en les ciències de la naturalesa, sinó també en les ciències jurídiques.

Quan la ciència moderna va néixer, va manllevar dels judicis el fet cabdal de donar la raó només a qui pogués presentar les proves que testimoniaven la bondat de la reivindicació o, en el cas de les ciències de la naturalesa, de la hipòtesi defensada. Però en ciència, on es podien fer aquests judicis?, on constituir aquests tribunals de la veritat? Era evident que les universitats no ho podien ser. Eren institucions excessivament maridades amb el mètode escolàstic i amb el criteri d'autoritat. S'hagueren de crear, doncs, societats o acadèmies en què els científics poguessin discutir les seves propostes i els seus punts de vista. És important anotar que a aquestes noves institucions hi acudien nobles il·lustrats —fins i tot, el rei—, burgesos adinerats, savis marginats o religiosos, i que el gran encert d'aquestes institucions era no discutir de cosmovisions, de projectes polítics o de creences religioses. Allà es podia discutir sobre les fibres o les cèl·lules i sobre la relació entre la pressió i la temperatura d'un gas.

Francesc Bujosa, «La transmissió del coneixement mèdic». Discurs de la sessió inaugural del curs acadèmic de 2004 de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears.
<<http://www.francescbujosa.com>> (adaptació)

3. En una tertúlia radiofònica sobre consum, dos participants discuteixen sobre l'ús de pesticides i herbicides sintètics per al control de plagues en l'agricultura. (5 punts)

- Examinand A. Com a soci o sòcia d'una cooperativa agrícola, considereu que no es pot prescindir d'aquestes substàncies per fer rendible les empreses del sector i que un ús controlat d'acord amb les normatives existents és acceptable, entre altres arguments.
- Examinand B. Com a portaveu d'un sindicat d'agricultors, defensau que l'ús d'aquests productes és innecessari i que caldria prohibir-ne fins i tot la venda a causa dels efectes perniciosos sobre el medi i les persones, entre altres motius.

4. Coordinau el Servei de Foment de la Salut. Us han convidat a un col·loqui com a responsable del Programa de Promoció d'Hàbits Saludables entre la Població Adulta. Interveniu en l'acte per presentar el vostre servei, argumentar la conveniència del programa i explicar en què consisteix (temps i programació, línies d'acció o activitats, avaluació dels resultats...). (15 punts)